

Latona gummifjerner

Revisjonsdato: 07.11.2020

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator	
Kjemikaliets navn	Latona gummifjerner
Produkttype	Rengjøringsmiddel
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	17.10.2017
Utgave nummer	3.0
1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes	
Anvendelse / bruksområde	Til fjerning av gummi fra bil- og truck dekk. Bransjekoder i henhold til produktregisteret: Rengjøringsmiddel. Foreta en risikovurdering før bruk. Industriell og profesjonell bruk.
Anvendelser som frarådes	Begrenset til profesjonelle brukere. Produktet anbefales ikke for privat bruk. Anbefales ikke til andre formål enn de bruksområder produktet er beregnet for.
1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet	
Produsent	Latona AS Pb. 614 Torget 1833 Askim. Telefon: +47 69882447 www.latona.no post@latona.no
E-post	
Utarbeidet av	Sensor Chemcontrol AS - Jens Krotseng
1.4 Nødtelefonnummer	Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen	
Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	STOT SE 3; H335: Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering. Skin Corr 1B; H314: Etsende for huden. Eye Dam 1; H318: Alvorlig øyeskade.
2.2 Merkningselementer	
Piktogram	 <p>GHS05 GHS07</p>
Varselord	Fare
Emballasjekrav	I henhold til CLP-forordningen skal emballasjen ha barnesikret lukning og følbar advarselsmerking.
Faresetninger	H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. EUH071 Etsende for luftveiene.
Sikkerhetssetninger	
Generelle	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
Forebygging	P260 Ikke innånd støv/ røyk/ gass/ tåke/ damp/ aerosoler. P264 Vask eksponert hud grundig etter bruk. P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. P280 Benytt vernehansker/ verneklær/ vernebriller/ ansiktsskjerm.

Latona gummifjerner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.11.2020

Tiltak	<p>P301+P330+P331 VED SVELGING: Skyll munnen; IKKE framkall brekning.</p> <p>P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks; Skyll/dusj huden med vann.</p> <p>P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet.</p> <p>P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen.</p> <p>P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.</p> <p>P321 Særlig behandling, se informasjon på etiketten.</p> <p>P363 Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.</p>
Oppbevaring	<p>P403+P233 Oppbevares på et godt ventilert sted; Hold beholderen tett lukket.</p> <p>P405 Oppbevares innelåst.</p>
Disponering	P501 Innhold/holder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall.
Ingredienser på etiketten	<p>Etanolamin</p> <p>C9-11 Alkohol etoksilat</p>
2.3 Andre farer	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
C9-11 Alkohol etoksilat	Cas nr: 68439-46-3	Acute Tox 4; H302 Eye Dam 1; H318		10-15
Etanolamin	Ec/Nlp nr: 205-483-3 Cas nr: 141-43-5 Index nr: 603-030-00-8	Acute Tox 4; H302+H312+H332 Skin Corr 1B; H314		5-10

Konsentrasjonsgrenser og M-faktorer

Ingrediens	Konsentrasjonsgrense og M-faktor
Etanolamin	STOT SE 3; H335: C \geq 5%

Tegnforklaring

Acute Tox 4: Akutt giftighet.
 Eye Dam 1: Alvorlig øyeskade.
 Skin Corr 1B: Etsende for huden.
 Forklaring til relevante faresetninger (H-setninger) finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.
 Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet. Alle konsentrasjoner er angitt som vektprosent med unntak for gasser.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Ved irritasjon og hoste, kontakt Giftinformasjonen for råd. Sørg for frie luftveier.
Hudkontakt	Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll umiddelbart med rikelig mengder rennende lunkent vann i 30-60 minutter. (Dersom Diphoterine finnes på stedet, så bruk dette istedenfor vann.) Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. Etseskade skal behandles av lege. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Start skylling umiddelbart, ikke utsett start av skylling for å finne en spesifikk skyllevæske. Skyll også grundig under øyelokkene. Fjern eventuelle kontaktlinser. (Dersom Diphoterine finnes på stedet, så bruk dette istedenfor vann.) Fortsett kontinuerlig skylling i 30 minutter. Viktig: Skyll snarest med vann i minst 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Kontakt lege så raskt som mulig. Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre.
Svelging	Skyll munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet). Drikk straks 1-2 dl vann eller melk i små slurker. Medisinsk kull skal ikke gis. Kontakt lege omgående og vis produktets etikett eller

Latona gummifjerner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.11.2020

	emballasje.
Medisinsk informasjon	Inntak av produktet skal behandles som etseskade. Etseskader behandles som brannår.
4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Innånding kan gi alt fra lett irritasjon til etseskader i luftveier, og alvorlig påvirkning på lungene. Ved søl på huden vil den ofte først kjøles glatt og rar ut. Smerte, blæredannelse og sår som ligner brannår utvikles etter hvert.
4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig	Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram etikett, bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet.
Annen informasjon	Gi aldri noe å drikke til en bevisstløs person.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler	
Passende slukningsmidler	Vanntåke, skum, CO2 og pulver.
Uegnete slukningsmidler	Unngå rettet vannstråle i slukningsarbeidet.
5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen	Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.
5.3 Råd til brannmannskaper	Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pustesystem i lukkede rom.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner	Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. Bruk egnede verneklær.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Tømming i avløp utover tiltenkt bruk, frarådes.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Etsende væske. Benytt nødvendig verneutstyr. Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 12 for informasjon om økologi. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. Bruk egnede vernehansker. Unngå kontakt med øynene, huden og klærne. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Unngå innhalering av damper.
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Oppbevares innelåst. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefor. Oppbevares utilgjengelig for barn. Emballasjen skal holdes tett lukket. Bør oppbevares stående og i originalemballasje. Lagres frostfritt over 5 °C.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	Industriell og profesjonell bruk.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre									
Ingrediens	EC nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Etanolamin	205-483-3	141-43-5	2.5	1				H	2013
Anmerknning om tiltak- og grenseverdier	Informasjon om 8 timers administrativ norm er hentet fra Arbeidstilsynets "Administrative normer i arbeidsatmosfæren".								
8.2 Eksponeringskontroll									
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett eksponering eller feilaktig bruk. Sørg for bruk av								

Latona gummifjerner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.11.2020

	<p>anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.</p>
Åndedrettsvern	<p>Åndedrettsutstyr er ikke nødvendig hvor det er tilstrekkelig naturlig ventilasjon eller punktavsug. Den europeiske standardiseringskommiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger.</p> <p>Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.</p>
Øyevern	<p>Bruk tettsittende og godkjent øyevern. Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.</p>
Håndvern	<p>Beskyttelseshansker av naturlatex, nitril, neopren eller PVC med med hansketykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374.</p> <p>Ved kontinuerlig kontakt: Gjennomtrengningstid over 480 minutter.</p> <p>Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter.</p> <p>Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. Tynne hansker vil gi beskyttelse i kortere tid og bør vanligvis brukes bare én gang og deretter kastes. Tykkere hansker er nødvendig hvis det finnes mekanisk risiko med mulighet for oppskraping eller punktering.</p>
Annen informasjon	<p>Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker eller lignende som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner.</p> <p>Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Spesifikke hygienetiltak: Praktiser god personlig hygiene som vasking etter håndtering av produktet og før spising, drikking og/eller røyking. Vask regelmessig arbeidstøy og verneutstyr for å fjerne forurensninger. Kast tilsølt arbeidstøy og sko som ikke kan vaskes.</p>

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
Form	Flytende
Farge	Fargeløs til gul
Lukt	n/a
Luktterskel	n/a.
pH (kons.)	10
Smeltepunkt/ frysepunkt	n/a
Startkokepunkt og kokeområde	n/a
Flammepunkt	n/a
Fordampingshastighet	n/a
Antennelighet (fast stoff, gass)	n/a
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	n/a
Damptrykk	n/a
Damp tetthet	n/a
Relativ tetthet	1.082 g/cm ³
Løselighet(er)	n/a
Løselighet i vann	Blandbar med vann i alle forhold.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	n/a
Selvantenningsstemperatur	n/a
Nedbrytingstemperatur	n/a
Viskositet	n/a
Eksplosjonsegenskaper	n/a
Oksidasjonsegenskaper	n/a
9.2 Andre opplysninger	n/a. De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 gjelder for produktet og ikke enkeltstoffer eller drivgass, med mindre annet er oppgitt.

Latona gummifjerner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.11.2020

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ikke kjent
10.4 Forhold som skal unngås	Ved oppvarming avgis sterkt irriterende damp.
10.5 Uforenlige materialer	Holdes unna sterkt oksiderende stoffer, sterke syrer og baser for å unngå eksotermiske reaksjoner.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved brann kan giftige eller korroderende damper oppstå ved termisk dekomponering.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Akutt giftighet	Etsende virkning på slimhinner i munn, svelg og magesekk, kan forårsake sterke smerter.
Hudetsing/ hudirritasjon	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Inneholder stoff som kan tas opp gjennom huden.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Sprut av konsentrat eller oppløsning på øynene kan føre til alvorlig øyeskade. Kan føre til ødeleggelse av øyets hornhinne.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksicitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Damp kan irritere luftveiene.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Skadelig for vannlevende organismer på grunn av høy pH verdi. Giftig for fisk og plankton. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Forventes å nedbrytes raskt, og er "lett bionedbrytbar" i henhold til OECD-retningslinjer.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert.
12.4 Mobilitet i jord	Ikke kjent
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Ikke kjent

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	EAL: 20 01 30 andre rengjøringsmidler enn dem nevnt i 20 01 29. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	EAL: 15 02 02 Forurenset filler og lignende. EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall. EAL: 15 01 02 emballasje av plast.
Annen informasjon	Innhold/holder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall. Tømming i avløp utover tiltenkt bruk, frarådes. I henhold til kommisjonsforordning 1357/2014 er avfall klassifisert som avfallstype: Latona AS er medlem av non-profit organisasjonen Grønt Punkt Norge og har betalt vederlag for innsamling og gjenvinning av emballasjen. Tom plastemballasje kan leveres til mottaksanlegg i Norge

Latona gummifjerner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.11.2020

uten kostnad.

HP 5 «Giftvirkning på bestemte organer (STOT) / Aspirasjonsgiftighet»: Avfall som kan forårsake giftvirkninger på bestemte organer enten som følge av eksponering ved ett enkelt tilfelle eller ved gjentatt eksponering, eller som kan forårsake akutte giftvirkninger som følge av aspirasjon.

HP 4 «Irriterende -- hudirritasjon og øyeskader»: Avfall som ved kontakt kan forårsake hudirritasjon eller øyeskade.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	n/a
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Etsende.
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2017/776 av 4. mai 2017 (ATP10).

FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).

ADR/RID Forskrift om landtransport av færlig gods 2019.

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, 2008).

ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 648/2004 av 31. mars 2004 om vaske- og rengjøringsmidler.

FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).

Ex-ECB databasen.

Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.

Deklarasjons-nr 613075

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Råvareleverandøren har ikke utarbeidet kjemikaliesikkerhetsrapport (eksponeringsscenario) for stoffer som inngår i produktet. Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

Annen informasjon

Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

Latona gummifjerner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.11.2020

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko
setninger for hver ingrediens

H302 Farlig ved svelging.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H332 Farlig ved innånding.

Henvisninger til viktig litteratur og
spesielle datakilder

Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
- Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA (2007).
- Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, 2008).
- Norsk stoffliste (Statens forurensningstilsyn, olje og energidepartementet, direktoratet for arbeidstilsynet, direktoratet for brann og eksplosjonsvern, 2005).
- Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (miljøverndepartementet, Arbeids og administrasjonsdepartementet, 2005).

Forkortelser i dokumentet

n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.
EAL - Den europeiske avfallslisten.
STOT - Giftvirkning på bestemte organer.
LD50 - Mengden av et kjemikalie som gitt en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50%.
LC50 - Konsentrasjonen av et kjemikalie i luft eller vann som for en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50% over en gitt tidsperiode.
vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).
PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.
bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag).

Første gang utgitt

22.11.2016

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---